

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

โครงการปลูกพืชทดแทนและการตลาดที่สูงไทย/สหประชาชาติ. "รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติ

การเรื่อง การผลิตและการตลาดถั่วแดงบนที่สูง". 2525.

ปรีชา วดีศิริศักดิ์. "ความจำเป็นต้องใช้ไรโซเบียมกับพืชตระกูลถั่วบนที่สูง". (อัคราเนนา)

เย็นใจ วสุวดี. "การใช้เชื้อไรโซเบียมเพื่อเพิ่มผลผลิตให้พืชตระกูลถั่ว". วารสารพัฒนาที่ดิน

16 (พฤศจิกายน 2522) : 11-22.

สมบัติ ศรีชูวงศ์. ถั่วแดง. เชียงใหม่ : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.

_____. โรคของพืชเศรษฐกิจบนที่สูง. เชียงใหม่ : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่, 2527.

สำนักงานเกษตรที่สูงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโครงการหลวง. "ร่างโครงการ

จัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การผลิตและการพัฒนาพันธุ์ถั่วแดงหลวงบนที่สูง". 2525.

อโณทัย ชุมสาย, ม.ล. "การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วแดงหลวงหรือถั่วแขกพันธุ์ชนิดบริโภคเมล็ดแห้ง".

(อัคราเนนา)

ภาษาต่างประเทศ

Sung - Hwan Ban and Yu-Kang Maq. Analysis of production costs and profitability of crop and livestock farming. ASPAC Food and Fertilizer Technology Center. Taiwan Republic of China, 1979.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกถั่วแดงหลวง

ใส่ปุ๋ย.....ครั้ง

ครั้งที่ 1. เมื่อ.....ปุ๋ยสูตร.....อัตรา.....

ครั้งที่ 2. เมื่อ.....ปุ๋ยสูตร.....อัตรา.....

อื่นๆ ระบุ.....

ฉีดยาป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูถั่วแดงหลวง.....ครั้ง

ครั้งที่ 1. เมื่อ.....ใช้ยา.....อัตรา.....

ครั้งที่ 2. เมื่อ.....ใช้ยา.....อัตรา.....

ครั้งที่ 3. เมื่อ.....ใช้ยา.....อัตรา.....

ครั้งที่ 4. เมื่อ.....ใช้ยา.....อัตรา.....

ครั้งที่ 5. เมื่อ.....ใช้ยา.....อัตรา.....

ครั้งอื่น ๆ.....

อื่นๆ ระบุ.....

16. การตัดสินใจในการเลือกใช้เทคโนโลยีดังกล่าวข้างต้นของท่าน

ตัดสินใจด้วยตนเอง (แปลงสนับสนุน)

การตัดสินใจของท่านอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ (แปลงส่งเสริม)

ข้อมูลด้านต้นทุน

1. การเตรียมพื้นที่ปลูก

1.1 บันทึกการใช้แรงงานในการเตรียมพื้นที่ปลูก

ประเภทของงาน	แรงงานในครัวเรือน			แรงงานแลกเปลี่ยน (ลงแขก)			แรงงานจ้าง			เครื่องจักรกล		
	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	จำนวน หน่วย	ราคาต่อ หน่วย	พื้นที่ ที่ทำ
การถางพื้นที่	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
การไถหรือขุดพลิกดิน	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
การใส่ปุ๋นขาว	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
การหว่านยา	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
การใส่ปุ๋ยรองพื้น	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
การขุดร่องน้ำ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ ระบุ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

1.2 บันทึกการใช้ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยชีวภาพในการเตรียมพื้นที่ปลูก

ประเภท	ปริมาณที่ใช้แต่ละครั้ง	ปริมาณที่ใช้ต่อไร่	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงินต่อไร่
ปุ๋ยคอก	.....	.....	.....	.....
ปุ๋ยสูตรเคมี 1.....	.....	.....	.....	.....
2.....	.....	.....	.....	.....
ยากำจัดศัตรูพืช	.....	.....	.....	.....
1.....	.....	.....	.....	.....
2.....	.....	.....	.....	.....
ปุ๋ยชีวภาพ	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....

2. การปลูกถั่วแดงหลวง

2.1 ระยะของการปลูกถั่วแดงหลวง ระหว่างแถว.....ระหว่างต้น.....

การปลูกถั่วแดงหลวงมีหลุมทั้งหมด.....หลุม/ไร่

หยอดเมล็ดพันธุ์จำนวน.....เมล็ด/หลุม

2.2 อธิบายถึงกรรมวิธีในการปลูก.....

.....

.....

.....

2.4 บันทึกการใช้จ่าย สารเคมีและเชื้อโรชเบียนในการปลูกถั่วแดงหลวง

ประเภท	ปริมาณที่ใช้ แต่ละครั้ง	ปริมาณที่ใช้ ต่อไร่	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงิน ต่อไร่	หมายเหตุ
ปุ๋ยคอก	.....	.....	.....	.....	.....
ปุ๋ยสูตรเคมี 1.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.....	.....	.....	.....	.....	.....
ยากำจัดศัตรูพืช	.....	.....	.....	.....	.....
1.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.....	.....	.....	.....	.....	.....
เชื้อโรชเบียน	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....	.....

2.5 อธิบายกรรมวิธีในการคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วย เชื้อไรโซเบียม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.6 บันทึกการใช้เมล็ดพันธุ์ และวัสดุอื่นที่อาจใช้

ชื่อ เมล็ดพันธุ์.....ปริมาณเมล็ดต่อ 1 หลุม.....

.....ปริมาณเมล็ดต่อ 1 ไร่.....ปริมาณที่ใช้ทั้งหมด.....

.....พื้นที่ปลูก.....ไร่.....

ชื่อวัสดุที่อาจใช้.....ปริมาณที่ใช้/1 ไร่.....

.....ปริมาณที่ใช้ทั้งหมด.....ราคา/หน่วย.....

จำนวนเงินรวม.....บาท

3. การดูแลรักษาถ้ำแดงหลวง

3.1 บันทึกการใช้ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในการดูแลรักษาถ้ำแดงหลวง

ประเภท	จำนวน ครั้ง ที่ใช้	ปริมาณที่ใช้แต่ละครั้ง					ปริมาณที่ใช้ต่อไร่					ราคา หน่วย	จำนวนเงิน ต่อไร่	หมายเหตุ	
		ครั้งที่					ครั้งที่								
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5				
ปุ๋ยคอก															
ปุ๋ยเคมีสูตร 1															
2															
3															
ยากำจัดศัตรูพืช															
1															
2															
3															
อื่นๆ ระบุ															

3.2 ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชที่เกษตรกรใช้ได้มาโดย

ชื่อ

ได้รับการกู้ยืมจากโครงการพัฒนาที่สูงต่างๆ

ได้รับการกู้ยืมจากพ่อค้า

3.3 กรณีการกู้ยืมมีเงื่อนไขการกู้ยืม คือ.....

4. อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทำไร่ถั่วแดงหลวง

อุปกรณ์	พื้นที่ ปลูก (ไร่)	เงินลงทุน ชื่อ (บาท)	วัน/เดือน/ปี ที่ซื้อ	ค่าซ่อมแซม ต่อปี	อายุการ ใช้งาน	ปริมาณ ที่ใช้ ลิตร/วัน	ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง บาท/ลิตร	กรณีเช่าอุปกรณ์ ค่าเช่า ค่าเช่า ต่อไร่ ทั้งหมด	จำนวน เงิน ทั้งหมด
เครื่องพ่นยา	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ถังผสมยา	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
บัวรดน้ำ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
จอบ	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
เสียม	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
เครื่องมือเปิดเตล็ด	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ ระบุ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

5. การให้น้ำถั่วแดงหลวง

5.1 เกษตรกรได้นำในการปลูกถั่วแดงหลวงโดย

แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ฝน

แหล่งน้ำที่ทำขึ้นเอง เช่น บ่อ สระ

อื่นๆ ระบุ.....

5.2 กรณีแหล่งน้ำที่ทำขึ้นเอง ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ.....

5.3 ความเพียงพอของน้ำที่ใช้ตลอดฤดูปลูกถั่วแดงหลวง

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ

5.4 ถ้าไม่เพียงพอ ท่านได้นำมาจากแหล่งใด.....

6. การเก็บเกี่ยว

6.1 บันทึกการใช้แรงงานในการเก็บเกี่ยว

ประเภทของงาน	แรงงานในครัวเรือน			แรงงานแลกเปลี่ยน (ลงแขก)			แรงงานจ้าง			หมายเหตุ
	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	จำนวน คน/วัน	จำนวน วัน	พื้นที่ ที่ทำ	
การเก็บเกี่ยว										
การนวดและคัด										
การคัดแยกเมล็ด										
การขนและบรรจุ										
อื่นๆ ระบุ										

6.2 ภาวะผลผลิตสำหรับจำหน่ายเพื่อทำเป็นเมล็ดพันธุ์ ก่อนการบรรจุเกษตรกรได้คลุกเมล็ดด้วยผงหวง
 ดัวยสารเคมี.....ในอัตรา.....
 .....ราคาต่อหน่วยของสารเคมี.....
 ปริมาณเมล็ดทั้งหมดที่คลุกสารเคมี.....กก. ปริมาณสารเคมีทั้งหมด.....
 จำนวนเงินค่าสารเคมีทั้งหมด.....บาท

6.3 บันทึกผลผลิตที่ได้จากการเก็บเกี่ยว

พื้นที่ปลูก (ไร่)	ปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ทั้งหมด		ผลผลิตที่ได้ ไร่ทั้งหมด	ผลผลิต ต่อไร่	จำนวนเท่าของ ผลผลิตต่อเมล็ด พันธุ์ที่ใช้	จำหน่ายให้พ่อค้าคนกลาง	
	เมล็ดพันธุ์ใน ประเทศ (กก)	เมล็ดพันธุ์จาก ต่างประเทศ (กก)				กิโลกรัมละ	จำนวนเงิน ทั้งหมด

7. การจัดจำหน่ายของเกษตรกร

7.1 วิธีการจำหน่าย

พ่อค้ามารับซื้อ

โครงการฯ รับซื้อ

จำหน่ายเอง

อื่นๆ ระบุ.....

7.2 จำหน่ายโดย

ขายขาด (เหมา)

ชั่งน้ำหนัก (กิโลกรัม, ตัน)

อื่น ๆ ระบุ.....

7.3 แหล่งผู้ซื้อ

พ่อค้าในหมู่บ้าน

พ่อค้าจากตลาดในกรุงเทพฯ

พ่อค้าในเมือง

อื่นๆ ระบุ.....

7.4 วิธีการกำหนดราคา

ตามราคาตลาดและคุณภาพของผลผลิต

โครงการฯ เป็นผู้กำหนด

อื่นๆ ระบุ.....

7.5 ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการกำหนดราคานี้

พอใจ เหตุผล.....

ไม่พอใจ เหตุผล.....

7.6 การรับชำระเงิน

ได้รับชำระทันทีที่ตกลงราคา

ได้รับชำระเงินเมื่อมีการส่งมอบ

อื่นๆ ระบุ.....

7.7 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวิธีการรับชำระเงินนี้

พอใจ เหตุผล.....

ไม่พอใจ เหตุผล.....

7.8 ท่านใช้ภาชนะอะไรในการบรรจุถั่วแดงหลวงเพื่อรอการจำหน่าย

.....ราคาใบละ.....บาท

ใครเป็นผู้จ่ายเงินค่าภาชนะ.....

7.9 ท่านพอใจกับภาษาที่ท่านใช้อยู่หรือไม่

พอใจ เหตุผล.....

ไม่พอใจ เหตุผลและแนะนำภาษาที่ดีกว่า.....

7.10 ถ้าวางแผนจะมีการแบ่งเกรดในการจำหน่ายหรือไม่

ไม่แบ่งเกรด

แบ่งเกรด

จัดเป็นเกรด	จำนวนกิโลกรัม	ราคาเฉลี่ย บาท/กก.	ขายให้กับ
เกรด.....	.....	.....	.....
เกรด.....	.....	.....	.....
เกรด.....	.....	.....	.....

8. สินเชื่อของเกษตรกร

8.1 ท่านกู้เงินมาใช้บ้างหรือไม่

กู้

ไม่กู้

8.2 ถ้าท่านกู้ สถาบันการเงินหรือบุคคลที่ท่านกู้.....

อัตราดอกเบี้ย.....% ต่อปี

หนี้สินต้นปี.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....% ต่อปี

หนี้สินปัจจุบัน.....บาท อัตราดอกเบี้ย.....% ต่อปี

8.3 เงินที่กุนำมาใช้ปลูกถั่วแดง.....บาท.....%

ใช้ปลูกพืชอื่นด้วย.....บาท.....%

ใช้ในครัวเรือน.....บาท.....%

9. ภาษีที่ต้องเสีย

ภาษีที่ดิน.....คิดอย่างไร.....

ภาษีอื่นๆ.....คิดอย่างไร.....

10. ปัญหาที่ท่านได้รับ

- ปัญหา เรื่อง เมล็ดพันธุ์.....
- ปัญหา เรื่อง โรคและแมลงศัตรูพืช.....
- ปัญหา เรื่อง ภัยธรรมชาติ.....
- ปัญหา เรื่อง น้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก.....
- ปัญหา เรื่อง พื้นที่ปลูก.....
- ปัญหา เรื่อง บัญและยากำจัดศัตรูพืช.....
- ปัญหา เรื่อง การเงิน.....
- อื่นๆ ระบุ.....

11. ท่านมีความคิดเห็นกับสิ่งต่อไปนี้อย่างไร

11.1 ราคาที่จำหน่ายได้นั้นท่านพอใจหรือไม่.....

11.2 ท่านพอใจที่จะปลูกถั่วแดงหลวงในฤดูปลูกต่อไปหรือไม่.....

11.3 ท่านคิดว่าการปลูกถั่วแดงหลวงให้ได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพดีนั้น มีอุปสรรค
อย่างไร.....

ท่านได้พยายามแก้ไขอุปสรรคนั้นด้วยวิธีใด.....

ได้ผลอย่างไร.....

11.4 ท่านเคยได้รับความช่วยเหลือจากทางรัฐบาลบ้างหรือไม่ อย่างไร.....

11.5 ท่านประสงค์ให้รัฐบาลช่วยอะไรบ้าง โปรดระบุ

- 1.....
- 2.....
- 3.....

12. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของเกษตรกร

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาว ศิริันทา ละอองศรี เกิดเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2506 ที่จังหวัดนครพนม
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมื่อปีการศึกษา 2527